

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jesu[m] ab Herode vestitu[m] [et] vitup[er]atu[m] i[n]honestissime.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

De Illusione domini

Ea **Q**uid ē veritas. Bernardus de senis de christiana religione: ser. lv. ait. Hec vnq̃ pilatus talē audierat orationē: ⁊ forte permodicū tangebāt cor eius a libata platiōe verbor̃ eius. Quo circa interrogat: Quid ē veritas? Cui⁹ disserit: si audisset ab eo q̃ corā eo velut homo reus astabat: forsitan ei sup̃erna claritas illuxisset. Cui si credidisset: nō solū christum liberasset: verum etiā descendisset de sede: factus de iudice iudicatus de fide reus: de tyrāno collega: anio ⁊ corpore christi pedes fuisset amplexus: ⁊ euz tanq̃ dei filium adorasset.

Andolphus cartusienſis. b. Docēs p. vni. iudeā. Au-
dolphus cartusienſis de vita chri-
ſti: pre. ij. ca. lxx. ait. *Bea accuſan-
tiū ſermo magis eū q̄ accuſat do-
cet innoſciū: et eos qui accuſant do-
cet eſſe puerſos. Docuille em̄ po-
puli nō criminis ſz virtutis con-
ſtat eſſe iudiciū: nec comouit p̄m̄
qui pacis cōdidit teſtamentū.*

Quidā
denot⁹

¶ Et vt cognouit &c. Quidā
deyorus. Conspice in hac cōside-
ratione: & attēde si est dolor sicut
dolor meus: & derisio sicut hęc ē.
Stat pius saluator iuxta quartū
iā iudicē: dīre ligat⁹ oculis in ter-
rā submissus: totus iāz fatigatus
deburpatus: atq; debilitatus: in-
terrogat superbo ore ab icelluo:
so rege sedēs in solio. Tu ne is es
quem pater meus ab infantia vo-
luit occidere: quem magi quesie-
rūt: quia lacarum resuscitauit? oro
facias mibi signū. Et multis alijs
sermonibus interrogauit eum.
Iesus autem tacebat propter su-
am indignitatem: Quāobrē ira-
tus herodes habuit eum pro fa-
tuo. Tunc vnus adulatorum al-
bam apportauit togam qua com-
muniter facti vestiuntur. Dicunt
etiā nōnulli q; raserūt sibi crucem
in capite: et q; alba vestis albam

a q̄ nā pilato veritatis verbū non displicuit: qđ oēs deside-
derāt etiā improbi: licet qđ imitant ope qđ delectat audi-
re corporali aures. §. i. qđ veritate ⁊ virtute peruenit ad
regniū: qđ quo tu regis: nō est longe erat pilat⁹ a veritate
⁊ pōnisset ad eā puenisse: p̄miserat tibi: qđ nō erat

a Bicit ei pilatus: Quid ei veritas: Et
a s q paulo ante exierat vt audiret causam accusantis
ia itern: xij vt defendat que reperit innocens.
cum hoc dixisset itez exiuit ad eos. 2.

a s. f. qui foris p̄torū erāt valde inquieti ⁊ tumultuātes
non expectauit responſionem ch̄risti: q̄ forſan non erat vi
gnus: ⁊ vt ſecularis non curabat de ſp̄ualibus.

Ait autē pilātus ad principes sacerdo
rum qui sunt secularis et gentilis a vobis respectus quo ad
cultum diuinum: tamē non inuenio in illo cām aliquā propter
quā vēt occaderet tradiditē vobis qui voluit esse religiosi
et populi electus ac iustificari.

tum et turbas. Ego nullā inuenio cām
a §. i. clamorib⁹ valētib⁹ incipiebāt clamare vt vocibus
eor⁹ vox pilati supprineret: ne innocētia christi pateret:
iniusticia iudeor⁹ ac odiū in christū claresceret.

2. in hoc homine. Et illi inualescebāt
 s. i. turbant pacē cōm fm ieram: et peruerit populū
 nō in vno loco: sed incipiens a galilea vsq; hnc. b. s. Ecce
 modus turbatiois. Docuit em ipm. En demētia noui
 generis in iudeis potest argui: dñm arguūt vnde laudā
 dñs dicit: vti dugo cardī.

b dicētes: **L**omōuit populū dōcēs per
a s in his verbis iter notat in malicia z odiū iudeorū: quia
pilatū in mare volebāt p b v christū occideret: ac si iūris
esset audā galileo iude q pīm cefari rebellē vīsus est face
re: quē pilatus interfecit: is pilatus non fuit motus: quia
in hac re christū innocentē iacebat.

vniversam iudeam incipiens a galilea
a. §. 1. facere mentionē de galilea q̄ sub herodis potestate
fuit: resumpsit spm̄ et ch̄astū liberaret.

vsq; huc. Pilatus autē quidiēs galileā
interrogauit si homo galileus esset.

Iesus ab herode vituperat⁹.

Est vero

q^d Iesus esset galile^{us}: et
 Itequens sub iurisdictione
 herodis: voluit fieri iura
 to herodem placare quos
 offendit: vel q^d terrarum
 fuit galilee et in abolue
 ret hic sui subditi iurante
 gnouit q^d hero

A a s vt a iudicio christi manus teneret innoxias: voluit euz
alio iudicio subdere.

dis potestate eēt: remisit eū ad herodē:

a s ppter festiuitatē paschale ex quo ipse iudeus erat: non
generet: sed natus in iudea: qz dicit Lp̄ra: qz pater suū trāsīt
ad iudaismū: et fuit circūcisus: et ad iudaismū conuersus
amore vxoris sue.

qui tūpe hierosolymis erat illis dieb⁹.

a s nō ex deuotione: sed ppter curiositatem.

Herodes autē viso iesu gauisus est val

a s s a tpe quo iesus incepit publice p̄dicare contra vitia.

de. Erāt enī cupiēs ex multo tempore

a s non sicut zachēus qui querebat iesum videre quis eēt:

hoc est: querebat iesum: propter se: sed herodes querebat

iesum quid faceret.

b s quomodo sē multa mi

racula faceret: qz contra ipsum tam constanter p̄dicasset

dicendo: qz tre diare vulpi illi sē infideliū hominū: seu

do herodi: qz querebat iesum interficere.

videre eum: eo qz audierat mīra de eo:

a s vide qz nō querebat iesum quis esset: sed quid faceret.

et sperabat signū aliquod videre ab eo

a s quia volebat ex curiositate audire de christo aliqua in

solita et occulta: vel aliā futura de statu suo et alijs multis

sermōibus p̄teritis et interrogauit eum.

fieri. Interrogabat autē eū multis ser

a s quia nō interrogauit humiliter sicut discipulus inge

nuis: sed desiderabat insolita sicut indagator curiosus:

nō sicut veritatis amator et diligens p̄curator: s; sicut cal

lidus tentator et crudelis insidiator.

mōib⁹. At ipse nihil illi rēdebat. Sta

a s p̄ncipes constanter accusabāt eū: victio illa cōstāter est in

relligenda qz significat ibi obstinate: quia timebāt ne hero

des eū dimitteret: sicut pilatus tam fecit: tunc omne iudi

cū p̄didissent in hierosale: tū ita erat obstinatus qz aut lapu

ribus obruissent eum: aut ad cesarem appellassent.

bant autē principes sacerdotū et scribe

a s s de his trib⁹ quib⁹ eū apud pilatū accusabant: que

aggrauātes qntū poterāt b s sicut fatuū et idiotā abiecit.

constanter accūsantes eū. Spreuit autē

a s i. cū ministris et nobilib⁹ qui cū ipso erāt: qz talis fami

lia qualis dominus. b s derisit p̄ter illā despectionem.

illum herodes cū exercitu suo: et illūsit

a s i. vestit eum aliqua toga lacerata: vel pena lōga de

alio linreamine vbi sup̄ fecerūt foramē: et sic induerūt eū

b s dicit aliqui qz duos asseros ante et retro ligauerūt ad

illam vestem: cuius signū alba sancta sic hodie designat:

et sic misit ad pilatū tradendo eum voluntati sue.

indūtū veste alba: et remisit ad pilatū.

dem culpa pares esse monstrarentur: non autē solum spreuit: sed illūsit indutum ve

ste alba: vt tali signo ab omnibus fatuus putaretur. Erat enim vestis ludicra: qua fa

tui ab alijs hominibus discernuntur.

significat sacerdotalē: et hec rasu

ra christi rasurā. Jam qz cōsidera

te quō humillim⁹ et māfuctissim⁹

dñs per ciuitatis plateas ducitur

in modumqz coronę gradit⁹: vt ab

oib⁹ possit sic illulus videri: et cla

mantibus: Ecce p̄pheta: ecce rex

israel. Qaia fidelis considera hic

matris marie angustia: que secuta

est christū inter populū: cum vidit

tam ignominiose ducere filiū per

ciuitatē. Jam enī erat dies plena

et omnes vndiqz accurrūt: deridēt:

pulueribus imperiunt: vide nunc

dominū velut surdum et mutū om

nes clamores et dolores q̄rū po

tuit pertransire: quousqz peruen

tum est ad pilatū.

Interrogabat autē eum.

Albertus ponit rōnes quare chri

stus Herodi nō respōdit. Prima

elatio sua et curiositas nō mereba

tur vnde: Nolite sanctū. i. secreta

fidei: dare canibus: neqz mittatis

margaritas ante porcos: ne forte

conculcēt eas pedibus suis: et ca

nes cōuersi dirumpāt vos. Secūda

ratio: qz verbū formari nō potest

sine voce ne p̄ferri. Sed iohannes

erat vox dñi: quē p̄cedenti anuo

occiderat: et eius verbū dei: ideo

christum verbum dei cuius vocē

sēz iohannē contempsit audire non

fuit dignus. Tertia loquacitas: et

vt daret exemplum accusationes

frivolas melius tacendo qz loquē

do vincere.

Spreuit autē illum.

Beda

sup̄ Luc. ait. Vidēs autē herodes

qz christus nullū signū faceret: nec

verbū aliquod ad interrogata re

spōderet: nec se cōtra accusatores

defenderet: repurauit eum idiotā

et fatuū: Et ideo spreuit illum he

rodes cū exercitu suo: et exercitus

herodis eum spreuit: vt oēs in ea

deriderent.

Idiosqz fatuū

herodis eum spreuit: vt oēs in ea

deriderent.

Idiosqz fatuū

herodis eum spreuit: vt oēs in ea

deriderent.

Idiosqz fatuū

herodis eum spreuit: vt oēs in ea

deriderent.

Idiosqz fatuū

herodis eum spreuit: vt oēs in ea

deriderent.

Idiosqz fatuū

herodis eum spreuit: vt oēs in ea

deriderent.

Idiosqz fatuū

herodis eum spreuit: vt oēs in ea

deriderent.

Ea facti sunt amici. Beda
super Lucam. Hoc nefandissimū be-
rodus et pilati fēdus: quod in oc-
cidendo christo pepigerunt: hac
senus eorū velut hereditario iu-
re successoris custodiunt: quando
gentiles et iudei sicut genere ⁊ re/
ligione: ita etiam mente dissiden-
tes: in christianis tamē persequen-
dis christiani in eis fide perimenda
consentiunt.

Quidā
deuor⁹

b Pilatus autē uocatis.
Quidā deuor⁹. Attēdite dilecti/
sini et uidete dolores: quō hodie
p vobis ingratis fatigat⁹/ impel/
lor/ trahor/ duco^r/ pcurior/ pster/
nor/ duris vinculis onustus/ oppro/
brijs satius: nihilominus tamē
irritus: tota nocte ad impijs circū/
ducor: et die fatigor: nulla requi/
es datur. Considera ergo quomo/
do crudeliter ducit⁹ ab horro: san/
guineo sudore madidus ad An/
nam ligatus: z graui alapa percus/
sus: trahit⁹ ad Laipham vbi tota
nocte/alapis/celapbis/sputis/cō/
uicijs/ z contumelijs innumerabi/
libus tribulatus: mane facto festi/
nater ad iudeos inuadit consiliū a/
quo pilato pferent⁹: iniuste accu/
satur/herodi mittit/spernit/irride/
tur/ veste alba illudif. Et sic illu/
sus cum cōtumelioso populo pi/
lato remittitur: innocētia sua alle/
gatur per pilatū: qui nullā causā
inuenit: per iudā qui peccauit tra/
dens sanguinē iustū: Per herodē
alba veste z typica: q: nihil dignū
morte inuenit in eo: vroz pilatū q:
viro suo ait: nihil tibi et iusto illi

viro suo ait: nil tibi et iuro illi:
adhibe infansimulus z vere diabolicus populus sitibundo. ore clamat: Crucifige cru-
cifige eā: z latrone insignē homicidā z virum mortis saluatori tuo hominū amarorū
redēptori: vitę z gratię datori: mortis destructori antepōnit. Nec ruginādā sunt z
pius masticādā: qz corda tangūt z mentē leuant: peccata vitant/ gratiā cōseruant/ deū
reconciliant/ christū associant/ et vitam eternā donant.

Glo. ordi. **C** Sed neq herodes. **Glo. ordi.** Ad expōbandā duriciā iudeoz vel gentiliū
fateri pilatus: nec se nec herode aliqd in occidēdo chriſto: z illudēdo in morte iuſ-
niſe: ſed alię crudelitatis clamoribz. i. pilatus nō occidit chriſtū ppriā crudelita-
te: ſed obediuit clamoribz crudelibz iudeoz. **Unde Beda ſuper Lucā.** Hoc dicit

a 6 .f. ppter mutuā reuerentiā sibijntuicē factā: etiā faci-
liter amici sunt mali homines in persecutione iusti.

Et facti sunt amici herodes et pilati in diebus illis. Qui amici ex inimicis facti sunt per idem consilium plebis israel et populi gentilis: figura seruat et de omni passione et rui et sit futura concordia.

îpă die:nă ăntea inimi ci erăt adinuicē.

¶ Iesus a pilato excusatus. Mathei
XXVII. Mar. XV. Lu. XXIII. Jo. XVIII

Dicitur
2. autem
a s. l. ppriū accedere iustis
principes quasi aliquid les
crenus haberet loqui cū
testi non au diente quem di
misit cum ministris.
conuocatis princi
pibus sacerdotū z
magistratib⁹ z ple
be: z dixit ad illos.

[illegible]

c fatis. Sed neq; herodes. Nam remissi